

Ludwigsbeka

Kiadja a 65.- gyalog ezred. A cs. és k. 65. gy. ezr. A befolyt teljes összeg az ezred
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Tábori újsága. Özevgy és árva alapját gyarapítja.

HÁBORU A BÉKE KÖRÜL.

Irta: v. Möller Károly alezredes, ezredparancsnok.

Kétségtelen, hogy az összes hadviselő államokban kivétel nélkül béke után sóvárognak a népek. Azt kérdezhetnők tehát: „miért nem kötnek akkor békét?”

Mi már 1916. decemberében békejobbot kínáltunk ellenségeinknek és azóta is őszinte békekészségünkről számos nyilatkozatban tettünk tanubizonytságot. Egészen másképp áll azonban a dolog az antant országaiban. A tömeg ott is békét óhajt. Hiszen senki sem vonhatja kétségbe, hogy az orosz, vagy olasz paraszt merőben idegenkedik a háborútól és annak céljaitól s meglegelte már a háborút. A nép a békét óhajtja, azonban a kormányok és az ő támogatóik még háborus pártiak. A hatalom pedig dacára a nagy demokráciának — a kormány és az ő pártjának kezében van és látjuk, hogy miképp viselkednek ezek a kormányok. Nem épen a hazafiasságban rejlik cselekedeteik rugója, hanem legtöbbször a legdurvább magánérdekekben. S milyenek ezek a kormányok?

Hogy erre a kérdésre válaszolhassunk, tanulmányozzuk a hadicélokot.

Az osztrák-magyar monarchiában soha senkinek sem jutott eszébe, hogy a háboru ördögét

hódításokért keltse életre, ezt még a legelénkebb képzelőtehetséggel megáldott emberek sem hishetik s csak a legnagyobb rosszakarat foghatja reánk. Németország a mi érdekünkben bocsátkozott harcba, természetesen nem ideális és olthatatlan szerelemből, sem a mi szép szemünkért, hanem a saját jól fel-fogotti érdekében. Hisz mindenképp feltételezhető volt, hogy a Monarchiát megcsonkító háboru előcsatározás lett volna Németország megsemmisítésére. Törökország és Bulgária pedig kénytelen volt harcba bocsátkozni a dolgok folyása következtében, mert érdekeiket csak a mi oldalunkon védhették meg.

Egész másképp áll ez az antantnál. Ő kezdte a harcot. Szerbia volt az előcsahosa és ennek védője: Oroszország. Tervükbe nem illett a védelmi háboru, ők hódítani akartak és hogy a hódított területeket meg is tarthassák, meg akartak bennünket semmisíteni.

Az antant többszörös tulajere ellenére, mely egyre vadabbul jelentkezett, — mindig erős ellenfél gyanánt álltunk vele szemben. Szinte vakon hadonázott maga körül és még azt teszi ma is anélkül, hogy legcsekélyebb reménye is lehetne arra, hogy

ütései ártalmunkra lesznek. Vajjon el lehet-e képzelni, hogy az antant, akinek népeit az angolok beképzeltsége és a franciák beteges dicsőségvágya egyesíti, hogy az antant a többszörösen erős ellenfél elfogja ismerni legyőzött voltát? Már pedig ha ők elismernék azt, hogy mi feladatunkat — a védelmet — a maga teljes egészében megoldottuk, egyenértékű volna annak elismerésével, hogy ügyük elveszett. Ezt akarják elkerülni s ezért mindig újabb és újabb eredményt akarnak felmutatni, amelyek együttvéve egyszer talán a győzelmet hozzák számukra.

A széles népretegek meggyőződésének ellenére teszik ezt, akik nem tiltakozhatnak ellene, mert nincs hatalmuk, — ezt teljesen kormányaik bitorolják valószínűleg azért, mert ebben áll a demokrácia. Egyedül talán Oroszországban jutott a nép uralomra és ezt is az antant rendezte, természetesen egészen más számítással, hogy szatirikusan azt lehetne róluk mondani: a megcsalt családok.

Az amerikai dráma egyelőre szintén csak komédia s azt hisszük, hogy legjobb esetben is csak tragikomédia lesz belőle. Ilyen politikai helyzetben jött hirtelen a pápa békejegyzéke:

„béke legyen az emberrel a földön!” Ez egy szép mondás! De már a bibliában is van egy utómondata: „azokkal, akik jó-érzelműek.” Mi pedig azok vagyunk. Lehet-e azonban ezt az antantról is elmondani?

Egyet azonban mindenesetre meg kell jegyeznünk. Itt is, ott is hallunk már szelídebb szavakat, itt is — ott is felüti már fejét a népakarat többé vagy kevésbé félenkebb formában. Hogy ez így van, nem utolsó sorban a pápa jegyzékének hatása. Angliában — természetesen nem hivatalosan — arra is célozgatnak, hogy ha Németország Belgiumról már eleve lemondana, a békekonferenciához vezető utat sokkal könnyebben lehetne megtalálni. Ez igen szép volna s erről lehetne beszélni, ha az antant és különösen az antant feje nem az általánosan ismert „álnok” Anglia lenne, a struccgyomru Anglia az ő nagy fogai-val, szemfogatásával és álnok agyával, akinek kapzsúsága Belgium után Szerbia, Szerbia után Románia, Románia után Lengyelország, Lengyelország után a Rajna-vidék, Trient, Triest, Erdély, Galícia, Bosznia stb. kiürítését

fogja kivánni a béketárgyalások megkezdése előtt annak bizonyítéka gyanánt, hogy a békét „őszintén” óhajtjuk.

Igy érthető, hogy nekünk a dolgok ilyen állása mellett ezeket az urakat előbb egy kissé több szerénységre és őszinteségre kell megtanítanunk — bármennyire is óhajtjuk a békét.

A pótzászlóalj.

— *Változás a parancsnokságban.*
Dávid József hatvanötös őrnagy
as az parancsnok. —

Tábori posta 618. — 1917. okt. 1.

Legutóbbi számunkban hirt adtunk röviden arról a nagy fontosságú változásról, amely a pótzászlóalj kebelében, illetve annak parancsnokságában végbement. *Ebner* Manó ezredest a hadügyminiszterium elvezényelte a pótzászlóalj éléről s helyére *Dávid József* őrnagy, a hatvanötös törzstisztek egyik legkiválóbbika került. Amikor bucsut mondunk a távozó ezredesnek, aki majdnem három éven át vezette a pótzászlóaljat, nem tudjuk titkolni azt a nagyon

jóleső érzésünket, amit az a tény vált ki belőlünk, hogy egy a törekvéseinket és gondolkodásunkat alaposan megértő, testesül lelkestül az ezredért munkálkodó, harctéri tapasztalatokkal bőségesen felszerelt hatvanötös törzstiszt kerül a pótzászlóalj vezető állásába.

Nem önzésből fakad a mi örömünk. Hiszen mi nem az egyesek érdekeiért dolgozunk, hanem a nagy egészért, az egész hatvanötödik gyalogezredért, annak minden emberéért, bakáiért, altisztjeiért és tisztjeiért. Ezeknek az önfeláldozó hősiességéért igyekszünk méltánylást és elismerést szerezni a jelenben, ezeknek részére igyekszünk biztosítani az utókor hálás emlékeztetését, gondoskodását és támogatását a harcokban elhalt hős hatvanötösök hátramaradtjai számára. Ezek a mi céljaink, amelyeknek elérése érdekében mindent elkövetünk és minden eszköz felhasználását jogosultnak tartunk.

Sajnos, hogy így van, de törekvéseink nem igen találtak mindenben támogatásra a pótzászlóaljnál, pedig ennek ereje és sulya nagyban hozzásegíthetett volna már eddig is némi ered-

TÁRCA.

Edith.

Berobogott a pesti gyors. Sziklai zászlós, az állomásparancsnoksághoz beosztott fiatal tiszt letette a tollat és sapkája után nyult.

— A perronon leszek — szölt az inspekciós altiszthez s kilépett a folyosóra. Fel s alá sétált az érkező utasokat szemlélgetve. Egész délután az íróasztalnál dolgozott s most, hogy a friss levegőn kissé felüdült, érezte, hogy nagyon kifáradt. Aztán a beszálló utasokat nézte, mintha valami ismerőst keresett volna.

A vonat elindulása után visszatért az irodába s asztalához ült. Néhány elszámolási ívet állított ki, magához vette s a pénztárba ment.

Balázs Edith, a B pénztár fiatal kezelőnője éppen egy jegytömb lebélyegzésével szórakozott, amikor a zászlós beayított.

— Kisztihand! — hangzott a szokásos köszönés.

— Jó estét! — szölt a lány fel sem pillantva. — Mit hozott?

— Az elszámolásokat — felelte Sziklai s egy nagyot sóhajtott utána.

— Hova szállt ez a sóhaj? — kérde a lány elmosolyodva.

— Csak ide a közelbe! — válaszolt a tiszt.

— A lány fölemelte szöke fejét. Nagy fekete szemeit a zászlós arcán járatta s egészen elkomolyodott.

— Na, lássa, maga milyen! Már megint kezdí?

Ez volt a szokásos figyelmeztetés a zászlósak arra, hogy ismét oly dolgot mondott, ami a lánynak nem volt kedvére.

Sziklai bolondulásig szerette a lányt. A harctérről sulyos sebbel került haza s a kórházat elhagyva, helyi szolgálatos lett s a Bahahofkommandóhoz került. Itt a transzportokat intézte s az elszámolások miatt naponta megfordult a vasuti pénztárban. Így ismerkedett meg a lánnyal, aki elragadóan kedves és

szép volt, kinek egyéni kiválóságai messze felülmúlták a mindennapiasságot s akivel szívesen elcsevegett néha egy-egy negyedórát.

Csodálta a lány tevékenységét, gyors munkáját; sokszor percekig elnézte, mily fürgén dobálja ki a kis ablakon a zöld és barna jegyeket a két kis fehér kéz. Akárhányszor rajta felejtette a szemét s akkor rezzent fel, mikor a lány harmadszor, vagy negyedszer ismételt valami kérdést. Gyakran előfordult, hogy pénztárnyitás előtt pár percig sétáltak a perronon. Ilyenkor tudományos kérdéseket tárgyaltak, vitatkoztak s Sziklai — aki civilben tanárjelölt volt — sokszor azt vette észre, hogy a leány tudása némely tekintetben tulszárnyalja az övét. Ilyenkor szegyenéret helyett öröme támadt. Ujjongott, hogy ilyen tökéletes lányt ismerhet. Fia-tal lelke szinig megtelt érzellemmel s úgy érezte, hogy nagyon, de nagyon szereti a lányt.

Ámde Edith komoly, rideg s elzárkózott lett, ha beszélni kezdett érzelmeiről és valahányszor lassu

ményhez. Igaz — és ezt sem szabad elhallgatnunk — hogy voltak néhányan a pótzászlóaljnál — ezek között első sorban *Glockner* Rudolf százados, a pótzászlóalj segédtszije, aki izig-vérig hatvanötös létére megértette akaratainkat és törekvéseinket s ahol tehetette, segítségünkre is volt, de bizony egyetlenegy ember ereje és támogatása nem járhat említésre méltó eredményel, ha nemes törekvéseinek útjában áll a közöny és nemtörődomség s ha ennek az egy embernek ezer más teher és teendő nyugszik vállain.

Világért sem akarjuk ezzel *Glockner* százados ténykedéseit és működésének fontosságát lekicsinyelni, sőt ellenkezőleg, az ő munkájának igazi értékét akarjuk kimutatni azért, hogy a pótzászlóaljnak e téren uralkodó közönyösséget a maga való színében feltüntetjük.

Ismerjük *Dávid* őrnagy agilitását és fáradhatatlan ügybuzgóságát, ismerjük azt a szeretetet, amely őt ezredünkhöz fűzi és azt az aggodó féltést, amelyet ezredünk csorbítatlan jó hírűvének fenntartása érdekében tanusit s épen ezért bizalommal és tü-

relmetlen várakozással tekintünk a pótzászlóalj új működési szakára. Meg vagyunk róla győződve, hogy *Dávid* őrnagy erélye és buzgósága meg fogja találni a módot, hogy törekvéseink a pótzászlóalj azonos törekvéseivel erősbbödjének s így annál könnyebben megvalósuljanak. Munkájában támogatásra és bajtársias jóindulatra fog találni a tábori ezrednél és segítőtársakra a pótzászlóaljnál levő hatvanötös érdekekért lelkesen hevülő tisztekben, ezek között első helyen *Glockner* századosban.

Sok mulasztást kell pótolnia a pótzászlóaljnak, hogy méltó erőforrása legyen a tábori ezrednek. Meg kell honosítani azt a hatvanötös lelkes szellemet, amely ma a tábori ezrednek már minden egyes emberét átbatja, azt az áldozatoktól és fáradalmaktól vissza nem riadó szellemet, amely új dicső napokat szülhet még az ezred története számára.

Nagyon sok tennivaló van még hátra az ezred özvegyeinek és árváinak felsegítése körül és bele kell vonni ebbe az akcióba az ottani társadalmat is. Ez az, amit eddig már ugyyszólván minden ezred megcsinált, csak mi ma-

radtunk utoljára. Alig van nagyobb város, ahol a pótzászlóalj parancsnoksága mindenféle mulatságok, népünnepélyek, színház előadások és egyéb jótékony célú ténykedésekkel egybekötött gyűjtést ne rendezett volna az özvegy és árva alap javára, amelynek növelését az ezred nagy veszteségeire tekintettel — nekünk sokkal jobban szívünkön kell iselni, mint bárki másnak.

Ehhez a pótzászlóaljnak megvannak az eszközei, a tábori ezred ellenben nem nélkülözheti tiszteit s nincs is módjában, hogy legéltrevalóbb eszméit megvalósíthassa. A pótzászlóaljnak alkalma nyílik összhangzatos működésbe lépni a polgári hatóságokkal, amelyek készséggel állanak mindenütt támogatásukra. E téren a pótzászlóaljnak nagyon hálás szerep kínálkozik.

A pótzászlóalj nem élhet tovább mint különvált testület, amelyet a tábori ezreddel csak a posta és egyetlen ember személye (*Glockner* százados!) kapcsol össze, hanem a tábori ezreddel szerves együttműködésben kell ápolnia az ezred nemes törekvéseit s a tábori ezred rendkívüli követelményeinek megfele-

átmenettel a tárgyra akart térni, mindannyiszor lehütötte egyetlen szavával vagy pillantásával. Pedig szerette a fiut, de feltve őrzött titok gyanánt rejtegette érzelmeit. Sziklai észrevette, hogy a lánynak a férfiak iránti ellenszenvé egész gyűlöletté vált, de ezt azzal magyarázta, hogy a lány bizonyára sokat csalódott.

És valóban úgy volt. *Edith* alaposan kiismerte a férfiakat és nem hitt nekik. Sziklaival szemben azonban mintha kivételt tett volna: *Mig* mással nem is beszélt, addig őt szívesen hallgatta s ha kedvenc témáit fejtegette, egy hálás pillantás volt a jutalom éite. Másként, mint hivatalosan, nem volt szabad a pénztárhelyiségbe belépni. Sziklai gyakran megengedte magának, hogy nem hivatalosan is bemenjen. Mindig talált ürügyet. Vagy valami utírányt kérdezett meg, vagy vonatérkezést. Ezzel jogcímet is talált az ottmaradásra. Ilyenkor aztán ha beszélni kezdett, csakhamar olyasvalamit talált mondani, mely után *Edith* pontot tett a szokoti intésével:

— Na, lássa maga milyen!

Sziklai tudta, hogy ilyenkor legjobb elhallgatnia, mert ha tovább beszélt, a lány egyre komolyabb s szótlanabb lett. Amilyen kedves volt máskülönb, olyan rideg közönnyel tekintett ilyenkor a zászlósrá, vagy pedig valami munkához fogott, mintha senki sem lett volna ott. Ki nem állhatta, ha tulságosan udvarias volt vele szemben s ha megdicsérte valamiért azt gunynak vette.

Most is, hogy bókjára újból a szokásos feddő szavakkal válaszolt, Sziklai elhallgatott. Némán átnyújtotta az iveket s mialatt a lány a keletbélyegzőt ütötte rájuk, halkán, félve kérdezte meg:

— *Edith*, nem folytatjuk a tegnapi témát?

— Nem bánom — felelte hideden a lány.

— Meddig lesz itt máma?

Edith az órájára tekintett. Engedékenyebb hangon szólalt meg:

— Most félhét. Nyolckor jön a személyvonat. Addig itt kell len-

nem. *Mig* a vonat bent lesz, sétálhatunk a perronon.

— Én most megyek vacsorázni, de akkorra kijövök.

— Már megint ígéret? — kérde gunyosan a lány — hisz sohase tartja meg amit mond!

— Majd meglátja, hogy itt lesz-e! — erősítette a fiu. Aztán átvette az elszámolást s elköszönt. Átment az előcsarnokon és bevitte az iratokat az asztalára. Majd köpenyge után nyult s kilépett az utcára.

Keresztanyja, az ő „drága jó *Maniska néni*”-je, akinél lakott, ezzel fogadta:

— Sanyi fiam, ma este nagy kánállal eszik! *Bodroghi* tanácsos urékhoz hivatalos vacsorára. Kétszer is átüzentek.

*Bodroghi*ekkel *keresztanyja* révén ismerkedett meg. A család roppant szívesen fogadta, megkedvelte s nagyon gyakran volt vendégük.

Szobájába érve töprengeni kezdett:

— Hiába, ellenem fordult min-

lően kell a kiképzést és nevelést eszközölnie. A pótzászlóaljnak nem szabad többé egy félve került ismeretlen szigetnek lennie, ahol a tapasztalatokkal rendelkező kiváló harctéri-tisztek tehetőségüket és tapasztalataikat — elismerést nem remélhetvén — értékesíteni nem igen akarták, hanem olyan szellemben kell működnie, hogy sóvárgott és vágyva-vágyott helye legyen a hosszú harctéri szolgálatban kimerült tiszteknek és legénységnek egyaránt.

Ugy véljük, hogy a pótzászlóalj ilyen értelemben teljesítheti majd igazi hivatását s ezt bizton remélve is, — üdvözljük Dávid őrnagyot új állásában.

(Gn.)

Felkérjük mindazon előfizetőinket, a kiknek előfizetése lejárt, hogy **előfizetésüket megújítani** s az esetleges címváltozást velünk mielőbb közölni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

den! Már megint nem tarthatom meg Edithnek tett ígéretemet. Pedig az ilyenekért nagyon haragszik! De hát mit tehetek? A meghívás nagyon megtisztelő rám nézve; nem térhetek ki előle!

Amint az utcán végighaladt, folyton arra gondolt, hogyan fogja a lány másnap majd a szemére hányni, hogy ismét megszegte a szavát; szinte látta maga előtt a neheztelő arcot s mintha hallotta volna, amint megfeddi:

— Na, lássa maga milyen! . .

De elűzte gondolatait s becsöngett Bodroghiekhez.

Egy kisebb társaság — köztük néhány fiatal lány — volt már együtt amikor benyitott. Ő azonban Gittához, a tanácsos ur gyönyörű lányához húzódott. Igen jól megértették egymást. Barátságuknak meg volt a magyarázata: Gitta gyönyörűen zongorázott, Sziklai pedig imádta a zenét s az volt a legnagyobb gyönyörűsége, ha zongorajátékot hallhatott.

Már a vacsoránál alkudozni is kezdett Gittával:

Gyűjtés a hadkiegészítő kerületben.

— 917. okt. 1.

Bereg,- Szabolcs- és Zemplén-megyében e hó tizenhatodikán nagyarányú gyűjtési akció indul meg ezredünk özvegy- és árva-alapjának gyarapítása érdekében. A gyűjtésben a társadalom vezető emberein kívül táborig ezredünk leküldött tisztjei fognak résztvenni — remélhetőleg nagy sikerrel.

Ehhez az eszközhöz ugyszólván az összes többi ezred már régen lezárultak s merészen keresztülvitt akciójuk nagyon szép összegeket eredményezett az árva alapra. Mi tartózkodtunk mindeddig ennek az eszköznek igénybevételétől s az otthoniak lelkiismeretére bíztuk ügyünket. De bizony ez a lelkiismeret legfeljebb a szájig terjedt, csak imitt-amott a zsebig. Nagyon, de nagyon kevesen hallgattak kérésünkre s kérésünk főképp azoknál talált süket fülekre, akik legjobban és legkönnyebben teljesíthették volna, azoknál, akiknek

— Remélem játszik valamit nekem vacsora után?

— Ha nem lesz olyan rossz kedvű — felelte a lány — ki észrevette Sziklain, hogy valami bántja.

Fülében még ott csengtek a melódiák, mikor hazafelé tartott. A zenétől szinte megittasult s halkan dudolta ama dalokat, miket Gitta játszott. Fiatal lelkében színes lángok gyultak ki, megint Edithre gondolt s úgy érezte, hogy szívét ellenállhatatlan vágy epešti utána.

A nagy tölgyfakapu döngve csapódott be mögötte s a folyosó visszhangja mintha utána kiáltott volna:

— Na, lássa maga milyen!

Másnap félenken nyitott be az elszámolásokkal a pénztárba.

— Edith, ne haragudjon hogy nem jöttem ki tegnap; vacsorára voltam hivatalos.

— Nem baj — felelte a lány s átadta a lebélyezett ivéket — nem is vártam; hozzá vagyok szokva, hogy nem tartja meg ígéretét!

vagyonát a háborus konjunkturák soha nem sejtett mértékben szaporították.

Most sem mi kezdeményeztük a gyűjtési akciót. Ugy látszik az otthoni társadalom nemesen gondolkodó vezető emberei megértették, hogy tartozásuk áll fenn a harcoló ezreddel szemben és tartozásuk lerovására elérkezettnek látják az időt. Mi örömmel fogadjuk támogató-készségüket és ezredparancsnokságunk rendelkezésükre bocsátja azokat az eszközöket, amelyek a gyűjtés sikere érdekében szükségesek.

A kiegészítő kerület minden nagyobb városába a táborig ezred két-két tisztje fog a legközelebbi időben leutazni a gyűjtés foganatosítására. A gyűjtésben az ottani társadalom vezető emberei fognak segídezni.

Nem kérünk sokat! De bizony sok kicsi sokra megy és vannak néhányan, akik nem érzik meg a nagyobb áldozatot sem.

Az otthoniak el sem tudják képzelni, hogy mennyit áldoznak a harctéren küzdő bakák és tisztek zsoldjukból és fizetésükből az árva alapra. Illusztrálásul álljon itt csak az az egyetlen tény, hogy az ezredtörzs tisztietkezéje

— Ma föltétlen kijövök, itt lesz?

A lány hallgatott. Sziklai pár pillanatra várt, aztán kiegyenesedett. Halkan megpendítette sarkantyuját s dacos fejbőlintással távozott. Mikor az ajtót kinyitotta, a lány utána szölt:

— Sziklai!

A fiu visszajött.

— Parancsol? — kérde diadalmasan.

— Itt leszek! — mondá csendesen a lány.

Mikor aznap este Sziklai hazament, egy távirat feküdt asztalán. Felettes parancsnoksága utasította, hogy azonnal jelentkezék felülvizsgálat végett.

Még aznap elutazott. Edithnek nem szólt a dologról, nem akart szomorúságot szerezni neki. Ugy ment el, hogy senki sem vette észre.

Három nap múlva visszaérkezett. — Mariska néni — jelentette keresztanyjának — holnap utazom a frontra. Szolgálatképes lettem.

Másnap mikor utrakészen a pá-

egyedül hatezer koronán felüli összeget fizetett már be az alap pénztárába egy év alatt. Ezt a hatezer koronát tiz-tizenöt tiszt adta össze! Ugyanigy a legénység is százezer koronán felül adózott egy esztendő alatt, igazán „szerény” napi zsoldjából.

Ha tehát a harctéren küzdők nem tartották tulsoknak ezt az áldozatot, a veszélyeket és harctéri fáradalmakat nem ismerő otthoniaknak mennyivel nagyobb mértékben kell adózniok, hogy az itteniek áldozatkészégét csak némileg is megközelítsék.

Járjanak elől a városok és a tehetősebbek jó példával! Az önkéntes adománynak kétszeres az értéke! Aki szükkeblűen elzárkózik az adakozástól, azt amugy is rá fogja később kényszeríteni az adózásra szigorubb eszközeivel az államhatalom maga, mert hiszen az özvegyek és árvák nem pusztulhatnak éhen. Elvárjuk Beregszász, Miskolcz, Munkács, Nyiregyháza, Sátoralja-ujhely és a többi városoktól, elvárjuk a gazdagoktól és a hirtelen megvagyonosodottaktól, hogy elől járjanak az adakozók sorában. A szegényebbeket felesleges felszólítanunk. Azok felhívás nélkül

lyaudvarra érkezett, a B pénztár sötét volt.

Tehát ma szabadnapja van — gondolá — s a másik pénztárhoz ment jegyet váltani. Amint benyújtotta nyílt parancsát a kis ablakon, röviden, határozottan szolt:

— Kolomeáig!

Edith csak napok mulva tudta meg, hogy Sziklaival mi történt. Valami végtelen nagy szomorúság ült lelkére és szívébe csöndes gyász költözött. Fájt neki, hogy a fiu el sem bucsuzott tőle, bár érezte, hogy ő az oka, mert túl szigoru volt hozzá.

— Ki fogom engesztelni — gondolta magában.

S mikor két hét is eltelt anélkül, hogy a fiutól egy sort is kapott volna, egy levelet küldött neki, melyben csupán e négy szó volt — Na, lássa maga milyen! . . .

A levél nemsokára visszajött. A cím mellett vörös ceruzával a felírás: „Nem kézbesíthető, elesett.”

És Edith könnyezve hajolt a levél fölé

Szentpétery Károly.

is teljesítik kötelességüket. — A tisztí gyűjtő-bizottság tagjaivá a következőket jelölte ki ezredparancsnokságunk:

Munkácsra: Seeharz Guido százados és Fullmann Manó hadapródjelölt.

Miskolczra: Weisz Géza főhadnagy.

Beregszászra: Kabáczy Viktor dr. hadnagy.

Sátoralja-ujhely és Sárospatakra: Becske Kálmán főhadnagy és **Sármag István** hadnagy.

Nyiregyházára: Délczeg Imre hadnagy.

A gyűjtőbizottság természetesen a környékbeli nagyobb községet is fel fogja keresni.

Felkérjük kiegészítő kerületünk sajtó-organumait, hogy lelkes soraikkal támogassák a bizottságot munkájában és buzdítsák adakozásra a lakosságot. Felkérjük továbbá a társadalom vezető embereit, hölgyeit és urait egyaránt, az előljárástól és egyéb polgári hatóságok főnökeit, hogy a gyűjtés sikeréhez döntő befolyásukkal minél nagyobb mértékben hozzájáruljanak.

(g.)

A Seekadett.

Barátom volt . . . Emlékszem rája,
Az Irisz volt kedvenc virága.
Karcú volt, mint egy minaret
A Seekadett, a Seekadett . . .

Tengerre vágyott büszke lelke,
Örömet csupán abban lelte;
S a zöld vizeknek rabja lett
A Seekadett, a Seekadett .

A nagy, nagy harcban mint
[tengerész
Kítünt. Bátor volt és merész
Víz csatákon részt ha vett
A Seekadett, a Seekadett . . .

De jött a kérlelhetlen végzet,
Büszke hajójuk sebtől vérzett;
S többekkel együtt odalett
A Seekadett, a Seekadett . . .

Bús vizek mélyén ott a sirja
És a szirteknek sok hab sirja
Zokogva azt, hogy hova lett
A Seekadett, a Seekadett . . .

Szentpétery Károly.

Kitüntetések.

Ó cs. és apostoli kir. Felső az ellenség előtti vitéz magatartásáért és kiváló szolgálataiért a kardokkal ellátott

signum laudist

adományozta:

Günther Károly százados, kiképző csoport parancsnoknak;

László Árpád főhadnagynak, az ezred különleges harci osztaga parancsnokának;

az ellenség előtti vitéz magatartásáért

Petrík József hadnagynak, a harmadik század parancsnokának;

Henter Miklós hadnagy, géppuskás tisztnek.

Nagy ezüst vitézségi érdemmel másodizben lett kitüntetve:

Sándor Ferenc tiszthelyettes, a telefon osztag vezetője vitéz magatartásáért;

nagy ezüst vitézségi érdemmel:

Aiss Antal zászlós (utólag Delejowért);

kis ezüst vitézségi érdemmel másodizben:

Rubacha István őrmester:

kis ezüst vitézségi érdemmel:

Hergó József önk. káplár (el-esett), **Marföldi** András, **Kurenski** István gyalogosok, **Bodók** Károly és **Cserni** Mátyás gyalogos csere-rokkantak.

Koronás ezüst érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján:

Csabirka György I. oszt. fegyvermester;

koronás vas érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján:

Róth Hugó számvevő őrmester és **Besseghy** József fegyvermester.

Az első ütközet a románokkal.

*Románia ellen kell vonulnunk
Hol vízbe lépve, hol pedig sárba,
Románia ellen kell vonulnunk
Mi taszítjuk őt a halálba.
Égjen azért most a pokol lángjain meg,
Mert a nyomorult lingár eldrullt minket.*

Ezzel az egyetlen egy éjszaka alatt megszületett háborus dallal ajakán vonult a román határra egy maroknyi csapat 1916. augusztusának végén a nagy-sinki (Erdély) géppuskás kiképző tanfolyamról. Jókedvűen és vígan nótáztak, olyanok voltak mint a középkor torna-lovagjai, akik örültek, ha egy új bajvivő ellenfélre akadtak. Ugy látszik nem is vették valami nagyon komolyan az ellenséget, mert ez a kis csoport nem igen felelt meg annak a haderőnek, aminek itt fel kellett volna lépnie. De hát mit csináljunk? A bajtársak hangos jókívánságaik kíséretében bucsut vettek tőlünk, felsegítették négy öreg, rozoga gépfegyverünket a szekérre és elengedtek bennünket a nagy világba, mi pedig mint a vándor színészek nekimentünk az ismeretlen világtagynak.

Hétfői nap volt 1916. augusztus 29-ike, amolyan igazi blaumontág. Még a természet is, erdő-mező sötéttek tavaszias kedlepelbe burkolódzott. De ha nem is öltötte volna magára ezt a színt, akkor is ilyennek látták volna szemeim. Mert bizony jó késő éjszaka volt, amikor egy fogarasi román ügyvéd vendéglátó házából hazabotorkáltam. Egészen levert a lábamról az a megszámlálhatatlan sok dikció, amit a házigazda a román hűségéről és ragaszkodásról szavalt, a szó szoros értelmében levert, mert sejtettem, hogy hazudik. Egészen dühös lettem azután, amikor késő éjjel egy csendőrrontott be hozzám azzal a jelentéssel, hogy Románia hadat üzent nekünk.

Igy történt, hogy ebben a furcsa hangulatban negyvenkét masiniszttámmal a szükség folytán legkezdetlegesebben felszerelve a románok ellen vonultam. Fájó szívvel néztem kimenő öltözetemre, lakkcipőmre és fekete sap-

kámra, majd vígan megragadtam egyetlen tábori felszerelésdarabomat: a termoszt, lehajtottam egy bucsukortyot belőle és az ördögnek ajánlottam gyönyörű kimenő-ruhámot.

Felszerelésünk egyre gyarapodott a több napos utazás alatt, mert a bakák utközben „megszerezték” azt, amire még szükségük volt. Elértük vegre azt a parancsnokságot is, amelynek támogatására kirendeltek bennünket.

Hogy ezt a parancsnokságot idejében elérhettük, azt különös térképemnek köszönhettem. Ez a térkép már eleve a román háborúra készült, de sokáig várakozott egy román falusi iskolában, amíg rendeltetésének ideje érkezett. Ez egy körülbelül két négyzetméter nagyságu anyakönyvi egyháztérkép volt. (Ezt a térképet különben az ezredmüzemnek ajánlottam fel.)

Nagyon örültünk, hogy elérkeztünk végcélunkhoz, ahol rögtön jelentést tettem hiányos felszerelésünkről. De mit hallottam? Megtudtam, hogy mi még gárdája vagyunk parancsnokságunknak, mert a haderő, amelyhez bennünket beosztottak, a petrozsényi és lupényi bányaművek bányászaiából állott. Egészen imponálóan festettek — de csak messziről. Mert a sokfajta uniformishan, a hatalmas Verndl-fegyverrel és óriási patrontáskáikkal, hátukon torniszter helyett egy közönséges zsákkal, — ez a csapat valóban fantasztikusan festett.

És most az ütközetben! Nohát ez valóban egy igazi színház volt. A lövészárkokat harminc centiméter mélységű gödrök markirozták. Amikor én a haderőhöz teljesen hozzáillő fegyvereket beakartam igazítani, lehetetlen volt megtennem, mert a szegény harcosokat halálra gázoltam volna. Szegények ugyanis mind a hátu-

kon feküdtek, fegyverüket pedig a hasukra támasztották a csövet merőlegesen az égnek tartva. Amikor ezért korholó szavakkal illetem őket, azt felelte nekem egy öreg harcos:

— Uram! Ha egy lövést leadok, akkor a golyó bennreked ebbe a feneszerszámba és hogyan rendesen állok, akkor amíg a patronnal és a golyóval babrálok, biztosan idekőp az ágyu, mert a fegyverem olyan füstöt csinál a lövésnél, hogy a világ másik végén is meglátják. Azért fekszünk mind a hátunkon, így legalább nem látnak minket és lövünk a levegőbe, mert hiszen amugy is csak a levegőbe lőnénk, hiába is céloznánk.

Ámbar egyetértettem vele, azért kioktattam és valamiképp kialakítottam egy lövész-vonalat. De bizony szorongva gondoltam arra, hogy mi lesz majd éjjel ezzel az idevetődött kis csapattal.

Az első ellenséges támadás és roham után azonban mindjárt megnyugodtam. Itt tudtam meg annak is az okát, hogy miért hívják tigriseknek az első pillanatban Románia ellen összeszedett népfelkelő csapatokat. Mert valóban érdekes, hogy miképp folyt le egy ütközet a román háboru kezdetén.

A harc megindulását a tőlünk 1000—1400 lépésnyre álló ellenség mindenfajta hangos trombita-jelzéssel adta tudtunkra. Nálunk ezt ünnepeles csend követte és embereim — tanításom ellenére — felvették az előbb leirt „lő-állást”, hátukra feküdtek és fegyverüket hasukra támasztották. Az ellenséges hordák felénk közeledtek, mindenféle vezényszót, lármát, trombitaszót lehetett hallani, amely egyre erősebb és erősebb lett. Ugy látszott, mintha az egész ellenség megbolondult volna.

Lövés ritkán esett. A mi derék tigriseink is morogni kezdtek. Az ellenséges láрма egyre közelebből és erősebben hallatszik, hirtelen csak tűzriadó támad árkaikban, azt hinnék, hogy száz és száz ágyu bömböl az ellenség ellen. Ugy is látszik! Rövid tűzszünet! Az ellenség is feltűnően csendes! Ugy tűnt fel előttem, mintha elbujt volna. És ez a

nyugalom a jel embereimnél a roham visszaverésére. Árkainban lövéssel vegyes morgás kezdődik, folyton erősebb és erősebb, majd hatalmas, végnélküli hurráh! . . . Ugyanez az ellenség-nél is. Lárma, vezényszó, trombitajel, lövés . . . és mégis . . . különös! . . . A lárma egyre távolodik, még egy kiáltás s aztán — csend! . . .

A mi árkainban újból mozgolódás . . . felemelkednek az alakok . . . egymásra mosolyognak, egy nagyot kőpnek a markukba és azt mondják:

— No jót adtunk ennek a línárnak.

Igy utasítottuk vissza a rohamot minden veszteség nélkül. Hogy menni halottat vesztett az ellenség — nem tudjuk. De mindenesetre egyszermindenkorra respektust szereztek maguknak tigriseink a románok előtt.

Seehars Guido,
százados.

Hol kapható a

Ludwig-baka ?

Budapest: Lampel Róbert és fia könyvkereskedés (Andrássy-ut 21 szám.)

Beregszász: Schwartz dohány-nagyüzede (Piacz-tér).

Besztercebánya: Machold F. könyvnyomda, könyv- és papirkereskedés.

Miskolcz: Ferenczi B. könyvkereskedés (Széhenyi-utca).

Munkács: Bercsik utóda Nagy Albert könyvkereskedés.

Nyíregyháza: Ferenczi könyvkereskedés. (Városház-épület).

Sárospatak: Főiskolai könyvkereskedés.

Sátoraljaujhely: Löw Mihály újság-főelárusító.

Szatmárnémeti: Huszár Aladár könyvkereskedés (Deák-tér).

Marosvásárhely: Vasuti hírlap-árusító hely.

Maroshévíz: A napilapokat árusító üzletben.

Kolozsvár: Vasuti hírlap-árusító hely.

Kassa: Tartalékos tisztképző iskola.

A barna-fürtös dáma meg a szőke hadnagy.

Kis szőke hadnagy volt, nagy ezüst a mellén.
Harcolt, megsebesült, már ez így van rendjén.
Aztán Pestre hozták, kórházba fektették,
Szőke nők, barna nők ápolták, ölelték —
S hogy mentek a napok, szállottak az esték,
A kis hadnagyot az ablakhoz ültették.
Sápadt, finom arca hogy örült a zajnak!
Csengő villamosnak, autorobajnak!
Fényes palotáknak, nyitott ablakoknak,
Nyitott ablakokból mosolygó lányoknak!
Nézte őket, nézte, karját is kitérta
Szegény kis hadnagy a kórház ablakába,
Kórház ablakába . . .

Szemben a kórházzal tükrös kávéház volt,
Ugy ragyogott belül, mint a nyári égbolt.
Pálmás kis terraszán délelőtt, délután
Csacsogott, kacagott a sok asszony és lány,
A hadnagy is, meg egy barna-fürtös dáma,
Mintha egy volna a lelkük óhajta —
Megértették egymást, az ott fent, ez itt lent,
Viharrá változott szívükben a nagy csend!
Az ajkuk hallgatott, szemükkel beszéltek,
Szerelemről dalolt közöttük az ének,
És a barna dáma egyre várta, várta,
Hogy jöjjön a hadnagy le a kávéházba,
Le a kávéházba . . .

És várt és várt a nő, szeme lázban égett,
De a szőke hadnagy ebből mit se értett .
S egy halk reggelen, mig lágyan álmodott,
A ködszárnyu posta kis levélkét hozott.
„Szép szőke hadnagyom — írta Önagysága —
Oh, meddig várjak még líhegő csókjára?
Írja meg, szeret-e, vagy mindent felejtünk,
Írja meg, lejön-e, vagy elmúlt szerelmünk?”
S rózsaszínü lapon elment rá a válasz:
„Ugy-e édes kincsem, mindent megbocsátasz?
Nem mehetek hozzád, csak kinez a vágyam,
Letépte a gránát a két erős lábam
Nagy Galiciában!”

Miskolc, 1917. szeptember.

Lebovics Sándor, zászlós.

Dal a mézről.

A regimenckommandóra
Betelefonáltak,
Hogy a közeli erdőben
Egy nagy medvét láttak.
Összesugnak a tiszt urak,
Tervük rögtön készen,
Nem árt egy kis passziózás:
Medvehajtás léssen! . . .
Lauferbanda gyors tagjai
Karabélyért futnak,
Mindenik tiszt veszen egyet
És utnak indulnak;
Hegyen, völgyön mendegélnek,
Az erdőket járják,
De Dörmögő Demeterkét
Seholsem találják

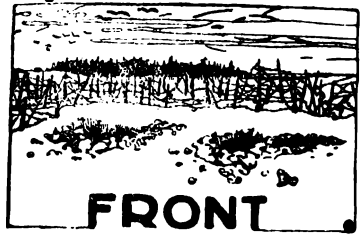
*

Hazafelé egy kapitány
Lemaradva eltűnt,
Ám a tisztelendő urnak
Távolléte feltűnt.
Lekapcsolódott hát ő is
Valami ürüggyel
S bozótban visszafelé
Indult bajjal — üggyel —
Észrevétlen odakuszott,
Hol a másik tett-vett,
Egy nagy fatörzs megé bujt és
Onnan kitekintett.
A kapitány a földre tett
Valamit nagy gonddal,
Látszott arcán, hogy valami
Ravasz tervet forral.
A többiek után indult
Azután sietve.
A helyszínre lépett most a
Feldkurat nevetve.
Ami a földre volt téve
Azon nagyot nézett,
Ott talált egy fél kenyeret
Meg egy üveg mézet . . .
„Hogyha épen nem csalódom,

Ez medve csalétek
— Szólt magában és elvinni
Nem is lesz nagy vétek!
Különben sincs megcimezve,
Hát nekem is szólhat,
Ilyen finom dolgot ember
Amugysem faszolhat!
Nálam nagyobb mézimádó
Nincsen a világon,
Mért ne vigyem hát magammal?
Az okát nem látom!
Ily szókkal a talált holmit
A zsebébe tette
És az utját gyors léptekkel
Hazafelé vette

A Feldkurat lakótársa
Másnap nagyot nézett,
Látva, hogy ez jóízűen
Fogyasztja a mézet.
Terjed a hír; a tiszt urak
Gyorsan megneszelik,
Hogy a páter reggelire
Vaját s mézet eszik,
Benyitnak hozzá egyenkint,
Hívást nem is várnak;
Egymásután kilincselnek,
Csodájára járnak.
Megtudja a kapitány is
S fölriad a szóra,
Tudja, a szél honnan fuj; hogy
Hányat üt az óra.
Benyit ő is. Gunyosan szól:
„Szent atyuska, kérlek,
Nem haragszol ugye, amiért
In flagranti érlek?!?”
S a Feldkurat elpirulva
Szól, amint körülnéz:
„Remélem, az, hogy bevallom
Enyhítő körülmény?!?”

Szikár.

Szabadság

és szerelem volt Petőfi szívének
vágya. Ez a kettő kellett neki.
Legalább is így mondja egy el-
csepelt kuplé szövege. Sőt még
azt is hozzá teszi, hogy Petőfi
ebből nem csinált titkot, hanem
el is szavalá. A mai kor harcos
embere már sokkal egyszerűbb és
vágyaít illetőleg szerényebb is:
Megelégszik egyszerre egyikkel
a kettő közül. A fronton csak a
szabadság, otthon csak a szerelem
után vágyik.

Ugy jutott eszembe, hogy ismét
megnyílt a szabadság. Megint
hazamehet az, akinek ez gebűr.
Akinak 8–10 kemény hónap
nyomja vállalát. Aki „kihuzott”
idekint ennyi időt. Aki ezt a pár
hetecskét vagy hónapocskát nem
otthon töltötte el a családi tűzhely
szent tűzének színes lángjainál,
hanem idekint a lövészárók sáros
fenekén, a muszka fegyverek
szimfóniája mellett. A szabadság
tulajdonképpen olyan, mint egy
színháznak vagy egy iskolának
kapuja. Hol kinyílik, hol becsu-
kódik. Ebben a tekintetben ha-
sonlít hozzá még a virág is, mely
szirmai este bezárja, reggel ki-
nyitja, sőt ezenfelül még le is
hull. A szabadság meg lejár.

Valahányszor látok valakit sza-
badságra menni, mindannyiszor
eszembe jut a görög mithologia
egyik tipikus alakja: Odysseus.
Mikor középiskolai tanulmányaim
során eme érdemes férfiu histó-
riáját fordítgattam, szomorú sorsa
nem tudott megfogni. Közönyösen
vettem, hogy egy, a tengertől
körülzárt szigeten blokád alá
vette egy nimfa s nem engedte
hazatérni. Sőt az is hidegen ha-
gyott, hogy Odysseus szívét az
otthon utáni vágy majd megre-
pesztette. Ma már nem tudnék
az ilyen felett napirendre térni,
én is érzékenyebb lettem, az ilyen

esetek már meghatnak. Belátom, hogy keményszívű voltam s ha most rá gondolok, harctéren meg-lágyult szívem teljesen átérzi és megérti, az ő mélységes nagy bánatát s a haza utáni végtelen vágyát. S ha meggondolom, hogy hány ilyen Ulixes áll ma talpig fegyverben a modern világ bus határain, akik vágyó lelkük szárnyain hazarepülnek, bizony, bizony megtudom érteni azoknak odysseusi vágyát, kik nem mehetnek haza és azoknak örömet, akik szabadságra indulhatnak.

Megnyílt ismét a szabadság. Hazamehet kis falujába káplár ur Csinos és freiter ur Pityi Palkó, danolhatnak az uton, megölelhetik otthon az asszonyt, elnadragolhatják a gyereket, beülhetnek a nagy kocsmába mulatni, sőt még az asztal lábát is kirughatják.

Én pedig, ha egyelőre nem is mehetek szabadságra, mégis jobban érzem magam, mert legalább tudom, hogy nyitva van.

—ly.—

— H I R E K . —

— **Lovag Rohr vezérezredes látogatása.** E hó másodikán meglátogatta ezredünket lovag Rohr Ferenc vezérezredes hadseregparancsnok, akit vezérkari főnökén kívül Aust vezérőrnagy hadosztályparancsnok kísérte útjában. A hadseregparancsnok reggel hét óraker megsejmelte a tartalékban levő első zászlóalj éles gyakorlatát, onnan pedig az első állásokba ment. Az igen sikeresen végrehajtott éles gyakorlat rendkívüli megelégedést váltott ki hadseregparancsnokunkból, aki nem kisebb elismeréssel nyilatkozott arról a fáradhatatlanul szorgalmas munkáról, amelyet embereink a mozgóharcokból — állásharcokba való átmeneti idő alatt műveltek. Megelégedéssel nyilatkozott az állások céltudatos és gyors kiépítéséről, az állásokhoz vezető új utakról és legteljesebb megelégedését fejezte ki bakáink katonás fegyelmzettisége felett. A Möller alezredes, ezredparancsnokhoz intézett szóbeli elismerésén kívül, Aust vezérőrnagy hadosztályparancsnok utján napiparancsban is közölte meg-

elégedését. A tartalékszázlój által bemutatott éles gyakorlat vezetéséért Wisinger Ferenc alezredes külön ezredparancsnoksági dicséretet kapott.

— **A novemberi előléptetések** során Ófelsége tartalékos főhadnaggyá nevezte ki május elsejei ranggal Schlusche Béla hadnaggyot, aki ezredünknel az állatorvosi szolgálatot látja el. Tartalékos hadnaggyokká: Balogh Sándor, Bártfay Gyula, Chmely Imre és Dobos Gyula tart. zászlósokat. Az új hadnaggyok közül Chmely Imre és Bártfay Gyula tábori, Dobos Gyula géppuskás századnál teljesít szolgálatot. Balogh Sándor pedig a kézi gépfegyverosztály parancsnoka.

Kinevezés. Ezredparancsnokságunk tartalékos zászlóssá nevezte ki Bayer Waldemár és Samudowsky Mihály hadapródjelölteket.

— **Elöléptetés.** Horváth Lajos törzsőrmester tiszthelyettesé, — Bakos Gábor, Strasser Lajos, dr. Stein Ignác és Fischer Ferenc önkéntesek hadapródjelöltté léptek elő.

Ezredparancsnokunk szabadságon. Möller Károly alezredes ezredparancsnokunknak a hadseregparancsnokság négy heti szabadságot engedélyezett. Ezredparancsnokunk szabadságát f. hó 14-ikén kezdi meg. Távolléte alatt Wisinger Ferenc alezredes vezeti az ezredparancsnokságot.

— **Szabadságon vannak:** Dr. Weisz Géza ezredorvos, Tilzer Richárd és Weinberg István főhadnaggyok, Komoróczy Péter és Vass István hadnaggyok.

— **Kitüntetés a halál után.** Ófelsége a hadiékítményes, kardokkal ellátott harmadosztályú vaskoronarenddel tüntette ki Thanhoffer Lajos hadnaggyot, aki az augusztus másodikik ütközetben gépfegyvere mellett hősiessé küzdve halálos sebet kapott. A halála után érkezett hadnaggyot érhető legmagasabb királyi kitüntetés szolgáljon vigaszul özvegy édes anyjának a hazáért hozott súlyos és pótolhatatlan áldozatért és szolgáljon vigaszul összes szerető bajtársainak és igaz jóbarátainak, akik az elesett hő-

hadnaggyról méltán emlékezhetnek meg kegyelettel, mint a hatvanötösök legvitézebb tisztjéről.

— **Tisztek beosztása.** Hercz József dr. hadnaggy, aki a múlt tél folyamán betegén távozott a tábori ezredtől és egy kiegészítő csoporttal hosszabb időn át a hatvanadik testvérgyalogezred kötelékében működött, visszakérült ezredünkhöz és a negyedik század parancsnokságával bízott meg, míg ennek előző parancsnoka: Schwartz Sándor hadnaggy újból a második zászlóalj segéd-tiszti teendőit látja el. — Petrik József hadnaggyot kézigránáttal való gyakorlatozás közben egy szilánk szemén könnyebben megsebesítette. Néhány napi kórházi kezelés után azonban újból bevonult és átvette az előzően is általa vezetett harmadik század parancsnokságát.

— **Diszfokos átadás.** Tábori ezredünk tisztikara diszfokost készítettett Diez Günther főhadnaggy, a vadászszázad parancsnokának ama érdemei elismerésül, amelyet csapatával végrehajtott igen sikeres vállalkozások révén az ezred kötelékében szerzett. A művésziessé kidolgozott diszfokost Möller alezredes ezredparancsnok múlt hó 24-ikén istentisztelet keretében ünnepélyesen nyújtotta át Diez főhadnaggy-nak. Az ünnepélyen a tartalékban levő századok és osztagok teljes létszámában, az állásban levő századok pedig küldöttségileg vettek részt. A mise befejezte után Möller alezredes intézett beszédet az ünnepelthez, kiemelve azokat a kiváló érdemeket, amiket Diez főhadnaggy szerzett, azzal is, hogy bátor magatartásával és mintaszerűen kiképzett csapatának merész vezetésével az ezred jó hírnevének tett hasznos szolgálatot. Utána Springer József róm. kath. tábori lelkész mondott lendületes beszédet példának állítván oda azt a ragaszkodó szeretetet, amit a vadászszázad és az ezred mindenegyes embere vitéz tisztje iránt támaszt. Diez főhadnaggy hálás szavakkal köszönte meg az ezred elismerésének és szeretetének szimbolumaként neki ajándékozott diszfokost, ígéretet téve, hogy ezután igyekezni fog

méltónak mutatkozni rá. Ez a második diszfokos, amit az alapszabályok értelmében az ezred tisztikara adományozott. Az első Möller alezredes kapta ez év februárjában.

— **Vezénylés.** Ezredparancsnokságunk hosszú harctéri szolgálata után a pótzászlóaljhoz vezényelte Kaszonyi Bálint géppuskás őrmestert és Koródy Károly telefonista szakaszvezetőt. Utóbbi a mozgítás ideje óta állandóan a harctéren volt és ép a legutóbbi napokban kapta a nagy ezüstérmet.

— **Az új pótzászlóaljparancsnok.** Lapunk más helyen részletesen foglalkozunk a pótzászlóalj parancsnokságában történt változás jelentőségével. Dávid József őrnagy, az új parancsnok eredeti hatvanötös törzstiszt, aki a háború első hónapjaiban vitéz magatartásával tűnt fel és Rudnik mellett súlyos tüdőlővést kapott. 1915. november elsején újból a harctérre jött, mint a 17-ik menetzászlóalj parancsnoka, ahonnan 1916. júliusában a sérülésének következményeképp fellépett betegsége miatt eltávolítani volt kénytelen. Azóta mint kiképző-csoport parancsnok működött Halics mellett, illetve Temesvároton, ahol a pótzászlóalj élére vezénylő parancs érte. Dávid őrnagy nevét idekinn ma is szeretettel emlegetik és bizonyára ugyanezt fogja eredményezni pótzászlóalji működése az otthoniak részéről is.

— **Hír orosz fogságból.** A stanislaui harcokban fogságba jutott embereink közül legutóbb a következők adtak magukról életjelt a Ludwig-baka útján: Szeberényi Gyula zászlós sebesülten került fogságba és a moszkvai kórházban ápolják. Salamon Hermann telefonista Pensában van és egészséges. Iczkovics Lajos (Verpelét) M. G. I.-beli őrvezető levele 53 nap alatt érkezett meg. Beck Henrik káplár Darnicából tudatja, hogy egészséges. Multkori hírünk kiegészítéseképp itt jegyezzük meg, hogy Leuchtmann Gyula hadnagy sebesülten került fogságba, bal szeme fölött puskatüstől, jobb oldalán pedig bajonetszurástól

eredő sebbel és egy Kiev melletti kórházban ápolják.

— **Kolbászgyár és husfűstölő.** Csak a minap emlékeztünk meg arról, hogy László Ede főhadnagy, ezredünk derék élelmező tisztje gazdasági udvart rendezett be, hogy tél idejére az ezred jó ellátását biztosítsa. Ma pedig egy újabb, ugyancsak általa létesített nagyszerű és rendkívül hasznos intézményről számolhatunk be: a trénnél berendezett kolbászgyárról és husfűstölőről. Az életre való üzemre eléggé jellemző, hogy naponta három métermázsza kolbászt képes gyártani, amit a legénység vacsorájához osztanak ki esténként. Magától értetődik, hogy a legénység roppant meg van elégedve az új intézménnyel és nem is igen lehet mást hallani, mint az általános dicséretet a kolbász zamatosságáról. Annyi bizonyos, hogy a friss harctéri kolbász, debreceni virsli és fűstölt nyelvé előtt elbujhat akár melyik hasonló hátterlandi gyártmány.

— **Az új signum laudis.** Őfelsége tudvalevően új signumok készítését rendelte el. Ma már ezeket az újabb signumokat kapják a kitüntetett tisztok. Az új kitüntetés kiállítására sokkal szebb és izlősebb a réginél. Az érmet Károly király arcképe disziti, felül a kettős koronával.

— **Élelmezési bizottság.** A legénység jó élelmezésének biztosítására ezredparancsnokságunk újból életbe hívta a béke időkben rendszeresített élelmezési bizottságot, amik a háború kitörése óta a harctéren nem igen léteztek. Minden száznak van egy ilyen bizottsága, amely egy tisztből, egy altisztből és két gyalogosból áll. A kéthetenként változó bizottság állapítja meg az étrendet az ezred élelmezési tisztjének elnöklete alatt tartott összejövetelen, ellenőrzi a szakácsok működését és az étel kiosztását. A rendszer nagyon bevált s ma már sehol sem hallani semminemű panaszt az élelmezésre vonatkozóan. A bizottság tagjai nagy ambícióval tesznek eleget feladatuknak, szorgosan öröködnék a konyha körül és hogy működésük ne legyen unal-

mas, burgonyát hántanak fáradhatatlanul. Halandó tehát, aki végigsétál a század konyha mellett, tekints nagyobb tisztelettel a krumplit hántogató bakára, mert a buzgólkodó gyalogos — bizottsági tag

— **Vitézségi érem tisztelnek.** Vitézségi érmeket eddig csak legénységi állománybeliek kaphattak. Őfelsége rendelkezése folytán ezután tisztok is fogják kaphatni a nagy ezüst és arany vitézségi érmet, ha kiváló vitéz tettet visznek véghez. Ezeket a vitézségi érmeket — eltérően a legénységeiktől — maga Őfelsége fogja adományozni és ezt a szalagon elhelyezett ezüst, illetve arany „K” betű fogja jelezni. A tiszt vitézségi érmek a 3-ik osztályú katonai érdemkereszt előtt viselendők. Az új érmek megszerzését bizonyára minden tiszt ambicionálni fogja.

— **Erdőégek.** A legutóbbi napokban szokatlanul sűrű egymásutánban jelentettek kisebb-nagyobb területű erdőégetést. A veszedelmes erdőtüzeket sikerült kivonult bakáinknak erős munkával elfojtani. A tűz okát nem sikerült megállapítani. Minden valószínűség szerint gondatlanság következményei voltak. A tábortüzek gyújtására vonatkozóan kiadott szigorú szabályok bizonyára elejét fogják venni hasonló eseményeknek.

— **Az ezredfokos.** Ujabbán többen fordultak hozzánk a tábori ezred kötelékében működött tisztok közül azzal a kérdéssel, hogy miképpen szerezhetnék meg az ezredfokost. Ezuton közöljük tehát ismételtlen, hogy az ezredfokos adományozását az ezredparancsnokságtól a szolgálati adatok megjelölésével kell kérni. Az adományozásról napiparancsnokban történik intézkedés.

— **Az új öltözködési terv.** (Saját tudósítónktól.) A háború utáni új öltözködési tervet a következő részleteket áll módunkban közölni. A tábori öltözet marad a régi. A társas öltözet buzavirág színű zubbony, kék nadrág, fehér szegélygel. A zubbony vállszalagán a gyalogosoknál kék, a tüzéreknél fekete, az árkászoknál bordóbarsony, a tré-

neknél pedig sárka betét fogja jelezni az illető fegyvernemhez való tartozást. A gyalogság viszsza-kapja ezenkívül a Mária-Terézia korabeli fehér diszkabátot. A mostani szabású sapkák is eltűnnek s helyébe a tengerészekéhez hasonló formájú sapkákat rendszeresítenek.

— **Szátmári hírek.** (Saját tudósítónktól.) Dávid őrnagy a pótzászlóalj új parancsnoka október elsején foglalta el hivatalát. Ébner Manó ezredes a távozó parancsnok napiparancsban bucsuzott „nehéz szívvel abból a szeretetteljes körből, amelyben három éven át tartózkodott. Megköszöni a tisztéknek az odaadó támogatást, minden jót kíván nekik és mindenkor szeretettel fog emlékezni az ezrednél eltöltött idejére“. A pótzászlóaljhoz legutóbb a következő tiszték vonultak be: Weinwurm Lajos főhadnagy, Tudja Géza, Csapó Gyula, Drottner Árzén hadnagyok és Friss Manó zászlós. Barna Gábor főhadnagy a szatmári katonai rendőrség parancsnokává nevezetett ki, Rohonyi Dezső főhadnaggyal pedig a szatmári tiszti iskolába vezényelték oktató tisztnek Morvay Zoltán főhadnagy helyett.

— **Az éles gyakorlatok** rendszerint sebesüléssel és veszteséggel járnak. Folyton hallunk balesetről, amelyek a kézigránáttal való gyakorlatozás közben történnek. Örömmel jegyezhetjük fel, hogy ezredünknel eddig alig történt ilyen szerencsétlenség, dacára annak, hogy a kézigránátdobásban való kiképzés állandóan nagy buzgalommal folyik. Eddig egy év alatt mindössze egy halottja van a gyakorlatoknak: Kulis gyalogos, akit február havában Bryn faluban (Galicia) halálosan megsebesített egy felrobant kézi gránát. A nagyobbbrészt könnyen sebesültek száma is elenyészően csekély. Ez mindenestre örvendetes jelenség és az óvatos munkának bizonyítéka.

— **Konyhaparancsok.** Alig melegedtünk fel az új hadszíntéren, ahová a júliusi nagy harcok után kerültünk, már szélében keringenek a konyhaparancsok, hogy ide megyünk, meg oda

megyünk. Minthogy a román frontra nem mehetünk, mert már itt vagyunk természetesen az olasz frontról rebesgetnek és a „beavatottak“ már tudni vélik az indulás percét is. Persze odahaza felülnek a híreknek és bennünket is állandóan zaklatnak azzal a kérdéssel, hogy mikor megyünk már az Isonzóhoz. Magától értődik, hogy a híresztelésből egyetlen betű sem igaz és az egész az élénk képzelőtehetség szüleménye. Nem megyünk sehová, hanem maradunk a helyünkön. Ha pedig egyszer mégis más frontra rendelnének bennünket — meg lehetnek az otthoniak győződve — senki sem fog a dologról egy betűt sem tudni és hozzátartozóink a változásról, már csak mint befejezett tényről fognak értesülhetni.

— **Bajos dolog.** Köztudomású tény, hogy a „szerzés“-hez a jagdistákon kívül a masinisták értenek a legjobban. Egy „ügyes“ masinista még századparancsnokának szájából is „fájdalom nélkül“ ki tudja húzni az aranyfogát.

Valamelyik masinisztának ablakra volt szüksége a fedezékhez. A szerzésre csak egyetlen lehetőség volt: a zajtalan eltávolítás.

Nem sokat töprengett, hanem a sötétség védelme alatt szép csendesen leszedte egy főhadnagy fedezékéről az ablakot, a melyen keresztül vígan dudált a hűvös őszi szél. A főhadnagy már majdnem megfagyott. A hideg felverte álmából és álmosan odaszólt legényének:

— János, János! Zárd be az ablakot! Fázom!

János felszedelőzködött odament az ablakhoz és rémülten konstata, hogy az ablak hiányzik:

— Nem lehet, főhadnagy ur — válaszolta elkeseredetten — mert *ellopták*

— **Hadiereklye-muzeum.** A kassai prémontrei főgimnázium a világháboru emlékére hadiereklye-muzeumot létesít. Ez alkalommal hosszabb felhívást, illetve kérelmet küldött ezredünkhöz, amelyben felhívja az intézet volt tanítványait, barátait, „a dicsősé-

gesen harcoló ezredek parancsnokságát“, hogy hazafias pedagógiai és egyben katonai érdekeket szolgáló hadiereklye-gyűjtemény gyarapításához a lehetőség szerint hozzájárulni sziveskedjenek. A főgimnázium hősi halált halt tanítványaira vonatkozó emlékek külön fognak csoportosítani. A felhívás így végződik:

„Mivel pedig a tanártestület még a háboru első évében elhatározta, hogy a főgimnázium azon egykori növendékeinek harctéri viselt dolgait, akik a világháboruban részt vettek vagy a harctéren kitüntek vagy fogságba kerültek vagy elesetek, a háboru lezajlása után külön emlékkönyvben örökítjük meg, ezen az uton is kérjük kedves tanítványainkat, illetőleg azoknak szüleit, rokonait, barátait, iskolatársait és ismerőseit, hogy sziveskedjenek a következő adatokat már most írásban beszállítani:

1. A hadrakelt neve és születési adatai.
2. Mikor végezte a középiskolát vagy mikor tett érettségi az intézetben?
3. Polgári állása vagy foglalkozása és állandó tartózkodási helye.
4. Katonai jellege, fegyverneme, csapatteste és rangja.
5. Mely hadműveletekben vett részt és hogyan?
6. Kapott-e elismerést, kitüntetést, milyet és miért?
7. Ha megsebesült vagy fogságba került, hol és mikor történt ez és hová került az illető?
8. Ha elesett, hol és mikor? Ez utóbbi esetben kérjük a fényképet mellékelni.
9. Az elesett végtisztességeinek körülményei. A temetés helye, ideje s erre vonatkozó egyéb adatok.
10. Egyéb különös és figyelemreméltó személyi körülmények.
11. Esetleges utalás a rájuk vonatkozó s a sajtóban megjelent közleményekre.

Kassa, 1917. szept. hó 26-án.

Szabó Adorján,

a kassai prémontrei főgimnázium igazgatója.

A nemes célzatu terv pártolására felhívjuk olvasóink figyelmét.

— —

Az adjutáns.

Ugy teszek ezuttal mint a zsurozó asszonyok, akik rendszerint azt teszik bírálat tárgyává, aki nincs jelen, aminek tudvalévően az a következménye, hogy a zsurok igen hosszúra nyulnak, mert senki sem mer korábban eltávozni, félvén, hogy rá kerül a szapulás sora. Node én nem is annyira az asszonyokról akarok beszélni, bár igaz, hogy mindig ezek járnak az ember eszébe, mert hát mindig arról szeretünk filozofálni, aminek legnagyobb hiányát érezzük

Hiába mondotta nekem egy nős bajtársam a háboru elején, amikor a harctérre érkezett, hogy végre valahára sikerült egy olyan helyet találnia, ahová felesége ónagysága nem követheti, mégis csak meg kell adnunk, hogy bizony nagyon, de nagyon hiányoznak itt az asszonyok. De azért ebben is van valami jó dolog, mert ha az asszonyok egész pereputyástul itt lehetnének velünk, várná az ördög a háboru végét

Hiába! Csak nem jókor jöttünk mi erre a világra. Bezzeg jó volt a régi világban, amikor a nős katonát egész családja követhette a trénnel. Ha ez ma is így lehetne, egy kellemes mosollyal viselhetném el a háboru nyugét. Azért nem merek többes számban beszélni, mert hát ahány ember, annyiféle izlés. Már pedig *Katona* főhadnagy trénnommandáns barátomnak egészen más e tekintetben izlése és bizonyára jobban állja a melle a mostani trénnommandánságot, mintha ugyan-ezt a tisztséget néhány évszázad, vagy évezreddel ezelőtt kellett volna viselnie. Bizonyos vagyok benne, hogy a svarmléniába menekülne rövidesen, ha a sok kocsi-, ló és egyéb gondjai mellett az útközet alatt még néhány száz asszonyt kellene összetartania és vigasztalnia és a saját panaszai mellett még a sok asszony panaszát is hallgatnia...

Dehát száz szónak is egy a vége és nem is az asszony kedvéért tettem le a garast (erre minden nős ember nehezen hatarozza el magát!), hanem hogy egykori vitéz adjutánsomról,

Polgár hadnagyról mondjak el néhány szót.

A tavaly-nyári mozgó harcok idején adjutánsom megbetegedett és helyettes után kellett nézmem. Több évi irodai szolgálatom alatt alaposan megbarátkoztam a tollal, elhatároztam tehát, hogy nem az elismert írástudó korifeusok között fogok választani, hanem inkább a vitéz fiuk közül veszek felváltva egyet-egyet magamhoz, hogy a hős zászlóalj-parancsnokság árnyékában egy darabig megpihenhessenek.

Igy esett a választás az én Polgár bajtársamra.

Jeziorkónál kerültünk egymás mellé, ahol bataillions-kommandomat egy katonatemető árkában ütöttem fel. A temető lakói rendszerint nyugodtan szoktak pihenni, de mondhatom, hogy nekünk nem valami nagy nyugtunk volt. Egymásután jött a sok istentelen muszka gránát. Miután a röpködő gránátoktól készítetve néhányszor átcsoportosítottuk magunkat, megszólalt adjutánsom:

— Kapitány ur — azt hiszem legjobb lesz, ha beülünk egy gránáttölcsérbe, oda nem igen üt be a másik.

Megfogadtam a tanácsát és valóban sikerült a következő ködös hajnalon bőrünket épségben elvinnünk a másik utóvédállásba.

Alig helyeztem el zászlóaljamat, amikor a szél hirtelen elfujta a ködöt, a muszkák észrevettek bennünket és alig volt időnk, lovunkról leszállva egy mélyedésbe menekülni az eszeveszett golyózapor elől. De egy kis hiba volt a kréta körül, mert a lovakat nem képeztük ki a dekkolásra és az oroszok oda összpontosították tüzüket. Valahogy hátraküldtük a lovakat — az egyik közben meg is sebesült — s akkor helyreállt végre a nyugalom. Az adjutánsom kesernyésen jegyezte meg:

— No ezt a nyugalmat a svarmléniában is megtalálhatom. Ezért ugyan kár volt ide jönnöm.

Harmadnapra megérkeztünk az állandónak kinevezett delejowi állásokba. Itt aztán nyugtunk is volt egy darabig.

Itt kezdtem csak tapasztalni, hogy milyen jó adjutánsra tettem szert, pedig komolyan mondom, hogy egy betűt sem értett a szituationsz-meldungokhoz, meg hasonfajta praktikákhoz, de — szó ami szó, — alaposan elszórakoztatott és hát egy adjutánstól ez nem olyan mindennapos dolog.

— Kapitány ur — mondotta nekem egyszer — én már annyira nyakig vagyok a háboruval, hogy ha úgy hirtelen béke kerekednék, nem is igen tudnám abbahagyni. Én már bizony nem fogom levetni soha a spátnit, az überswungot, meg a világi-pisztolyt. Ha majd egyszer éjjel hazamegyek és a sötétben nem fogom megtalálni a kulcslyukat, elsütöm a világi-pisztolyt és a fényénél megtalálom a kulcslyukat. Ha aztán egy rendőr odamerészkedne, a spátnival iziben beásnám magam, egy kis szöges drótot vonnék köré és mindjárt kész volna a Stellung.

Egy nap aztán meghallotta adjutánsom, hogy Diez főhadnagy bajtársunk nélküle állította össze a vadászszázadot. Egész nap bánatosan forgolódot körülöttem nem merete megmondani, hogy mi nyomja szívét. Este azonban erőt vett magán és megszólalt:

Nem állja már a mellem kapitány ur ezt a magas állást. Ha már háboru van, legyen valóban háboru! Tessék elengedni a vadászszázadhoz.

Nyomós érvei előtt meghajoltam és kegyelemben felmentetem állásától. Más adjutánst kerestem magamhoz és az ezredparancsnokság meg is jegyezte, hogy úgy váltom adjutánsaimat, mint más ember a fehérneműjét.

Nemsokára jött a delejowi csata, ahol megsebesültem és több tisztársammal együtt a hadosztály-kórházba kerültem.

Gondolatainkba elmerülve szótlanul feküdtünk ágyunkon a homályos kórteremben. Egyszer csak hirtelen egy ismerős hang töri meg a csendet:

— Kapitány ur — maga az?

— En vagyok én — mondom — de ki vagy te?

— Hát már meg sem ismer kapitány ur? Én vagyok Polgár, az adjutánsa von Saujhely! Hiába kapitány ur! Ugy látszik engem

az Uristen a kapitány ur adjutánsának teremtett és bizonyára azért sebesültünk meg egyszerre, hogy a kapitány urnak a kórházban se hiányozzék az adjutánsa... Ami dukál, az dukál — kapitány ur! — Sebesült zászlóaljparancsnok — sebesült adjutáns!...

Régi a történet, de nekem mindig kedves! Sok vér folyt már el azóta. Polgár kadétból is hadnagy lett, géppuskás parancsnok. En is sok helyet bejártam már azóta, de ez a kedves emlék még ma is eiválaszthatatlanul kísér utamon

Greiner Béla, százados.

§ A cubusz. . . Cubusz — a faszolással ellentétben hivatalosan az illetményen felüli adag valami, amit csak kérni szabad, de követelni nem, míg a faszolást, mint illetményt követelni is lehet. Nohát erről a cubuszról beszélget egy bakatársaság. Egyik öreg baka éppen azt fejtegeti, hogy melyik cubusz jobb. Párhuzamot von a szalámi, sajt és lekvár között, beszél előnyökről és hátrányokról, közben következetesen cufusznak ejti ki a cubusz szót.

A németül tudó káplárnak roppant sérti a fülét a rosszul használt szó, odaszól hát jóakarattal az öreghez:

— Nem cufusz az — öreg, hanem cubusz, mert cufusz magyarul azt jelenti, hogy gyalog.

Az öreg elgondolkodik egy kissé, majd megrándítva a vállát így szól:

— Bánja hát a fene, legyen kolbássz.

§ A „művelt“ ember. Volt a századunknál az erzacnál egy „Diszfürender“, mint a bakák nevezik, aki igen szeretett „elegánsan“ beszélni, érte ezalatt, hogy a tisztektől s önkéntesektől elesett német kifejezéseket különös előszeretettel használta, persze többnyire nem a legheylesebben, Egy izben mikor a napost bestimelte, atyailag figyelmeztetni akarta, hogy valami mulasztást ne kövessen el szolgálatában, így szólt hát hozzá:

— Aztán vigyázzon, nehogy valami *Abstand* legyen!

§ Nem jön zavarba. A menázi-bizottság ülésén kérde az élelmezési tiszt a bizottságtól:

— Nohát hogy van megelégedve a legénység a menázsi-val?

Hát most mán jó vóna minden — feleli egy baka — csak kevés a fűszer a kolbászban.

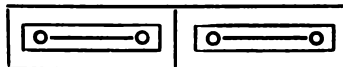
— Pedig abba ép annyit tesznek fiam, amennyi dukál.

— Akkor meg hát a manikulás lopja ki belőle — vágja vissza a baka.

Mindenkinek megküldjük a „Ludwig bakát“,

aki ezredünk özvegy- és árva alapja javára kiadóhivatalunk útján bizonyos összeget beküld. Tábori újságunkat mindaddig küldjük, amíg a beküldött összegből a lap árának megfelelően telik. — **Cimünk:**

K. u. k. Inf. Reg. No. 65.
Ludwig baka kiadóhivatala

Tábori strófák.

Jótekonyság.

Az özvegy- és árva-alapra Egy tiszt száz koronát adott, — Igaz, hogy kilencvennyolcat abból Rögtön vissza is kapott.

Megelőztem

Egy tiszt dicsekedett vele,
Talán el sem hiszik —
Mióta századparancsnok
Mindig tejet iszik . . .
Miért dicsekszik oly nagyon?
Szavamra, föl nem foghatom!
En két hónapos se voltam
S máris tejet ittam.

Száll a nóta, száll

Utazik egy transzport,
Nem ettek egy napja.
A kommandáns egyszer csak
E parancsot adja:
„Nótát fiuk!“ — S mert a bakák
Már éhesek voltak,
— „Salka antrét, Salka antrét!“
Ily nótát daloltak.

Feltétel

Gyűjtnek egy kórház javára
Az egyik századnál;
Husz fillért vesz elő s szól
Infanteriszt Nagy Pál:
Odaadom ezt a hatost,
Mevállok én tőle,
De azután ne gyártsanak
Ám srápnelt belőle!!!.

Nehéz kérdés

A Verdienstkreuz és Vaskroncsi közt
A pántoknak mián
Négy fok immár a különbség,
Ezt jó lesz tudni ám.
Csak az furja most az oldalam,
A háborút, e furiát
Hány évre taksálták akik
E rendszert állíták,
Hogy — kérem ne nevéssen! —
Vaskroncsim is lehessen?!?

Székár.

Utazásom Bécsbe.

Van a magyar embernek egy furcsa szokása: akárhol szorít a csizmája, mindég a németet szidja érte. Pedig sokszor beh nagyon is ártatlanul szenved a jámbor. Sőt többet mondok. — Ha megköveznek is érte kimondom: nincs udvariasabb ember a németnél. — No-no csak ne vicсорogjatok úgy rám, mert bizonyítok.

Amikor ugyanis én Bécsben jártam Azaz pardon várjunk csak, ti ezt még nem is tudjátok? Hát igenis jártam Bécsben, csak úgy mint akármelyikötök. Jártam, ettem, ittam benne, sőt akár hiszitek akár nem, még — *besséltem is*.

A brucki gépfegyver kurzus megbízásából a Dornierplatzot kellett katonai ügyekben felkeresnem. De hát én Istenem, hogy fogom én azt ebben a rettentő sokadalomban megtalálni. És hozzá nagy bosszúságomra egy egészséges német szó nem maradt a kobakomban, pedig csaknem irodalmilag beszéltem már odahaza. Elszántan ugrottam fel találomra a legközelebbi villanyosra.

„Egy átszállót!” — harsogtam pesti finomsággal, zengzetes magyar nyelven.

Az igénytelen kis kalauznó zavartan nézett rám.

— Hát maga még magyarul sem ért? — szoltam neki bátorítólag.

Némán rázta meg a fejét. A zsufolt kocsiban nagy csend keletkezett. Az utasok szemei csudálkozva meredtek rám. Zavart helyzetemben merész gondolatom támadt. Elkezdtem szónokolni.

— Tisztelt villamoszó társaság! Hát nincs itt Önök között egy teremtet lélek se akivel én szóba állhatnék?

— Was, was, was sagt er? — kérdezték egymástól nyájas jóakarattal.

— Donnerplatz — vágom ki hirtelen büszke örömmel.

Egyszerre hangos zürzavar támadt köröttem. Az előbb még teljesen vad idegenek egyszerre conversálni, magyarázni kezdtek az érdekemben egymásnak. Mindenki segíteni szeretett volna. Végtére is elült a zaj, úgy látszott megállapodtak valamiben. Csak egyedül én nem tudtam, hogy miben. Így hát én ezekkel aligha boldogulok, más kocsiban kell szerencsét próbálnom. Akkor meg fogták a bluzomat és nem engedtek. Megint neki iramodtam, de most már az ajtót is elállták előlem, nehogy kiszaladjak rajta.

Mi tévő legyek? Bánatosan letelepedtem. Én ugyan ráerek kocsikázni s majd csak kiteszik a szűrőm ha rám unnak. Egyet-kettőt csikorgot, nyekerget még a nehéz alkotmány, míg végre gyengéden a szárazra tettek. Elámulva olvasom a falon: „Donnerplatz“.

A tethelyen voltam, Ilyen bold szerencsém is csak nekem lehet. Egész véletlenül jó kocsira kerültem s még erőszakkal ki akarok ugrani belőle. Borzasztó mód resteltem, hogy ennyire kompromittáltam magam. Ennek nem szabad többet megtörténni. Plajbászt, papírt vettem s összes német tudományom segélyével a következő precíz mondatot szorítottam ki:

— Liebes Fräjlajn! Zeigen Sie mir villeicht das vorläjfig anwesendes átszállás.

Ezen varázsmondat segítségével azután becsavarogtam az egész metropolist. Lám, milyen jó, ha az ember több nyelven tud diskurálni. Nyugodt kedélylyel felültem akármelyik villanyos kocsira, ezt a rövid, tömör mondatot felolvastam a kalauznak és mivel sem törődve tovább, nyugodt flegmával leülve vártam a förtérendőket. Az egyik kalauznó azután, mint valami értékes leltári tárgyat nyájas mosolyok és megfelelő beajánlások kíséretében átadott a másiknak. Így jártam

kézről-kézre, de mindig eljutottam oda, ahová akartam.

Egyszer azonban mégis rutul póruul jártam. A sok csavargások alatt szörnyen megéhezve betértem egy kis harapni valóra. S mert az utazási alkalmaknál oly kitűnően bevált szónoklat erre az alkalomra nem igen kvadrált, a német szó-bőségem pedig teljesen ki lévén merítve, nagy ravaszul arra figyeltem, mit rendelnek mások.

Egy nagyszakálu bácsi csakhamar oda szól a pincérnek: „Prä-ten!” Hozzák is neki rögtön a jóféle szósszal nyakonöntött gusztusos lében ültet. No ez nekem is bevág, gondoltam boldogan s csillogó szemekkel ugyanezt azonnal utána rendeltem. S nem tudom én mondtam-e rosszul vagy inkább a hórihorgas pincér nem értett jól németül, nekem rohant, udvariasan felsegítette kabátom s széles mosolylyal átadott a legközelebbi villanyosnak, amely se szó se beszéd kiszárgult velem a „Präter“-be s az óriási kerék tőszomszédságában undorral letett. Nagyon bámultam a furcsa alkotmányon. Egyszerre — mir nix, dir nix — kezembe nyomnak egy bilétát és én az idegen forgalmi részvénytársaság s az óriási kerék jóvoltából erősen korgó gyomorral teljes 4 óra hosszát irtozatos magasságban lebegve morfondiroztam azon, hogy mit vétettem én annak a hájfejű pincérnek, hogy ilyen keserű sorsra jutottam. Szikrázott a szemem kinomban mint a rozsdás patkó.

Megfogadtam, hogy ezután csakis németül jól tudó egýenekkel élelmettetem magam. A kapuk mélyében mézes kalácsos bódékat fedeztem fel. Megraktam alaposan mind a két zsebem s ittam hozzá finom veresbe játszó kracherlit.

No ez aztán végérvényesen betette nekem az ajtót. Nem csavarogtam tovább.

Vajthó Tivadar,
főhadnagy.

A most meginduló gyűjtés kiegészítő kerületeinkben remélhetőleg szép összegeket fog juttatni alapunknak. Egyelőre még csak azok a kisebb adományok szerepelnek elszámolásunkban, miket az ezred tagjai adnak össze nagy áldozatkészséggel. Köszönetet kell mondanunk Tárczy Károly munkácsi gimnáziumi tanárnak, a „Munkács” szerkesztőjének, aki alapunk gyarapítása érdekében minden tőren nagy buzgóságot fejt ki és már három ízben juttatott nagy adományokat ezredparancsnokságunkhoz. Nagyobb összeget adott Pollák Jusztin hadnagy, Jászay Zoltán megyaszói főjegyző és Seeharz Guidó százados neje.

Az újabb adományokat alábbiakban részletezzük:

Pollák Jusztin hadnagy 100 K, Ausbildungsgruppe I. R. 65. tisztjei perselye 50 K, Jászay Zoltán főjegyző Megyaszó 100 K, Katona Jolánka Bánfihunyad 5 K, Regimentschusterei Birta káplár és társai 20 K, Bognár István Div. Bäckerei 15. 10 K, Löwinger Terus Szatmárnémeti 5 K, Banovszky László hadnagy Tp. 402. 5 K, Feldmann József Arad 5 K, Iczkovits Lajosné Verpelét 4 K, özv. Farkas Józsefné Gidrafalva 3 K, Urai Uray Mária Ibrány 5 K, Seeharz Guidóné Oroszvég 50 K, Grossmann Ignác Hatvan 20 K, Braun József Budapest 3 K, Sternberg Lotty Hatvan 2 K, Tutkovics József Kisvárdai 20 K, Helfersohn Arthur Budsztmihály 10 K, Simon Mózes dr. hadnagy Beregszász 10 K, Rosenberg Albina Sátoraljauhely 5 K, I. hadsereg

tisztjei körházának olvasóköre Alsó-Tömös 6 K, Johann Freyer Jagodina 30 K, Kocsondi Zsuzsika Orosháza 5 K, Vörös Ilona Sárospatak 5 K, Weishaus Paula Beregszász 4 K, Eduard Altschul Belovár 2 K, dr. Fried Sándor zászlós Tp. 298 3 K, Kovács Kálmánné Szernye 20 K, R. u. o. Braun Dezső Tp. 618. 5 K, Berger Gizike Kisvárdai 10 K, Schlusche Béla főhadnagy 20 K, dr. Katscher hadnagy honvédszákadának tisztjei 15:50 K, Ezredtörzs tisztjei étkezdéjének perselye 590 K, I. zászlóalj tisztjei étkezdéjének perselye 200 K, Lehner Ruppert hadnagy 50 K. Összesen 817:50 korona.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cs. és kir. tábori posta 618.

T. Z. hadnagy 4. honv. pótzlj. Öccséről bizonyosat nem tudunk, legnagyobb valószínűség szerint orosz fogságba került. Legyen türellemmel, bizonyára rövidesen hirt ad magáról. A többiek már írogatnak. — G. D. Tp. 425. Az első üzenet önnek is szól. — Három a kislány. Apróhirdetést csakis a hirdetési díj előzetes beküldése mellett közlünk. — S. fh. Hol is született Ön? — B. hadnagy Tp. 402. Kérésével forduljon az ezred segédtisztjei irodához. — W. M. Beregszász. Utánajárunk. A feleletet legközelebbi üzeneteinkben megtalálja. — L. A. Készséggel elismerjük, hogy szónoki művészete egy tekintetben hasonlít Demosthenes művészetéhez — tudva levően ő is dadogott. — K. S. fh. Mint halljuk, ön nagyon furcsa fuvarokat vállalt az utóbbi időben. Egyébként; széna-e vagy szalma? — D. R. Szatmár. Hogyan tudhatná le egyszersminden-

korra a háborút? Forduljon H. hadnagyhoz Tábori posta 618. — K. G. hadnagy. Már oszthat. Jön Szöbel M. Z. fh. Mikor váltja be ígérteit? Az áthelyezés d. i. már megtörtént. — Dr. D. M. Kolozsvár. Már minden intézkedés megtörtént, hogy szabadságát jól tölthesse nálunk. Gyűlnek a spóresz borok. — P. J. hadnagy. Szó sincs róla! A liebesgábe kártyából Kovács Gabi ép annyit faszolt mint bárki más. E tekintetben nem ismernek kivételt. — K. S. fh. E helyen adjuk át önnek egy kedves emberünk üzenetét: „Ha még egyszer emlegetni merészelné a szénát, tüstént elűti a pisztolyát.” — Drágafalu. Levélket átadtuk a szerkesztőség egyik ambiciozus és legfiatalabb tagjának megválaszolás végett. A válasz azonban egyelőre késik, mert a fiatal munkatárs a levéltől megzavarodott. Az ezred segélyhelyen ápolják. Ma már a javulás útján van, erkölcsi tekintetben is. — L. E. fh. Sajnáljuk, hogy küszöbös soraink dacára is gratuláltak önnek. De vigasztalódjék. Még mindig egy gratulációt az apasághoz, mint egy sommás keresetet. — Pesti Baby Szentpétery Károly önk. káplár 65 gy. e. Táboriposta 618. Ludwigbaka szerkesztősége. — Budapesti kislány. Ugyan kérjük hova gondol? Dehogy festi László főhadnagy a haját! Dehogy! — Józsv. Itt adjuk önálló töprengéseit: Vajjon kit érint leg súlyosabban a snapszfazolás elmaradása. — Töb-beknek. A régi számok szétküldését kiadóhivatalunk már megkezdte. — B. Z. Szászrégen. Ne tévessze össze a sramlit a ramslival. L. M. Miskolcz. A szabadságon levő tisztnek névsorát hirovatunkban találja. (Több levélről a jövő számban.)

„Sulyos harcok”

A cs. és kir. 65. gyalogezred 1916. évi nyári harcainak története. Ára 40 fillér.

Kiadóhivatalunk 40 fill. postabélyeg ellenében megküldi. Cs. és kir. tábori posta 618.

Ön talán az egyedüli
a ki még nem fizetett elő a

Borsszem Jankó-

ra, a legkedveltebb és
legötletesebb humoros
hetilapra. Szerkeszti:
MOLNÁR JENŐ dr.
BÉR, GARAY, MAJOR,
VÉRTES stb. rajzolják.

A lövészárk legmu-
lattatóbb olvasmánya.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 kor.

BORSSZEM JANKÓ

kiadóhivatala BUDAPEST
József - tér 13-ik szám.

Nem fog hiányozni

önnek a színház,

ha megrendeli

INCZE SÁNDOR
pompás színházi
hetilapját — a

SZÍNHÁZI ÉLET - et.

A lap előfizetési ára Buda-
pest és vidékére:

Egész évre 14.— K
Fél évre 7.50 K

A Színházi Élet kiadóhi-
vatala Budepest, VII-ik
ker. Erzsébet - körut 24.

Dühöng az egészség a fronton, mert
SULTÁN gyógyvizet iszunk.

Forráskezelőség: EPERJES.

T

Dr. MÜLLER VILMOS kir. tanácsos
TUDÓGYÓGYINTÉZETE

ÁTRAHÁZA

Fekvő csarnokok. — Inhalatórium.
Hízó Kurák. — Kérjen prospektust.

EMKE KÁVÉHÁZ

Szabadságolt tisztak találkozó helye!

BUDAPEST, VII. KER.

Esténként BRASSÓI KOZÁK

ERZSÉBET-KÖRUT 2.

DANI zenekara hangversenyez

Tábori csomag

DIANA

sósorszesz nélkül

el sem képzelhető.

DIANA

Kereskedelmi
Részvénytársaság
BUDAPEST,
Nádor-utca 6. sz.

Óvás!

Rájöttem, hogy az általam gyártott
„Modiano - Clubspecialité“ -

szivarkahüvelynek
utánczai vannak for-

galomban, amelyek ellen
egyedüli védelem a véd-
jegy és aláírásom pontos
megfigyelése.

S. Modiano

A védjegy.

Minden katona tudja már, hogy mi a
LYSOFORM